

LA-CAMPANA DE-GRACIA

**NÚMERO
EXTRAORDINARI**
10 centims

—Ja no queda carn!... Aviat hauré de comensar à rosegar els ossos.

DE DIJOUS A DIJOUS

De crisis estrafalaria, per lo rara, ha de calificarse l'última ocorrència, tan bon punt Mr. Loubet vár sortir d'Espanya. En Montero Ríos, sense esperar á que el Congrés quedà constituit, recull totas las carteras y anuncia que se'n anirà á caseta si 'ls caps pares dels diversos grups de la majoria no li presten el seu concurs personal. ¿Qué passa, qué tem, qué rezela D. Eugeni que de una manera tan soptada pretengui posar total la carn á la graella? Naturalment, ni en Canalejas ni en Moret van prestarse á ser subalterns de 'n Montero, puig tenen aspiracions més altes, y van desenganyarlo. Y á pesar de tot, el ministeri espatllat sense saber com, havia de constituirse de qualsevol manera, per estar el rey en vigilias d'empendre 'l seu viatge á Alemanya y no poderlo efectuar sense tenir govern constituit.

Pera sortir del pas, D. Eugeni va prescindir dels serveys de 'n Villanueva, en Mellado, en González Peña y en Sánchez Román, donant á n' en Weyler la cartera de Marina á més de conservarli la de Guerra, y substituïnt als altres tres per l'Eguillor, en López Puigcerver y en Gullón, que tenen per mèrit únic el seu vells, gastos y putrefactes.

Y al presentarse á les Càmaras ha dit que 'l programa del ministeri reformat era enterament igual al que tenia 'l ministeri avans de reformar-se. Llavoras per què modificar el ministeri? Diguix si aixó es governar seriament, ó anar á les palpentes dintre de un quarto fosch, donant cops de cap per les parts.

Tothom creu, y ab motiu, que la situació liberal està ferida de mort. En Montero Ríos ha donat mostra deplorable de la seva inhabilitat y aturdiment. En Moret y en Canalejas l'han donada del seu egoisme. La majoria, dividida en grups, es un instrument desconcertat y inhàbil pera prestar forsa á cap situació franca y que's proposi realisar qualsevol plan. Res pot esperar el pais d'ella, ni dels que la dirigeixen. Arrastrará una vida precaria y sense altre objectiu que anar tirant bé ó malament tot el temps que pugui. Y es més que seguir que á fi d'any no estarà encare regularizada la situació econòmica del pais, en consonància á lo previngut en la llei constitucional. Se cumplirán els presagis que va fer en Moret á Cádiz: el govern y las institucions quedarán fora de la llei.

Diguix si aixó es ja la crisis del régime, total y definitiva.

Molt convé que 'l poble estigui previngut per evitar, qu' en aquesta crisi suprema, naufraguin els últims restos de les públiques llibertats. Cego ha de ser qui no vegi qu'estém en vigilias de grans perills, y que á passos agitantats s'acosta l'horra dels sacrificis heroics. Prenguem desd'ara las posicions qu'exigeix la salvació de la patria, y

—Centinella alerta!

—Alerta está!

La Revolució ha pres á Russie caràcters de la més extraordinaria gravetat. L'Imperi s'ha convertit en un immens volcà. A Sant Petersburg, á Moscou, á Varsòvia, á Odessa, á tot arreu, els traballadors s'han declarat en vaga; una vaga general y desesperada que afecta á lo més indispensable de la vida de relació, com son els transports y las subsistencies. L'agitació va cundint y desbordantse. Els centres universitaris l'avivan: las multituds la secundan: una part del exèrcit ne participa també y's dona repetidament el cas d'oficials y soldats que declaran que, succeixi lo que succeixi, no faràn armas contra 'l poble sublevat. En una paraula: Russia, actualment, ofereix l'espectacle de una nació desesperada que, romput el fré de la resignació, s'juga'l tot pel tot.

Accorralat l'autòcrata, no ha tingut altre remey que erdar á Wite, l'únich politich una mica popular, resignantse á concedir al pais el régime constitucional. Els cortesans, partidaris de l'autocracia, estan irritadissims, y fins se suposa que han fet actes d'hostilitat contra 'l mateix Czar. Li tiran en cara la seva fluixetat. Y creuen que avants de cedir té 'l deber august y sagrat de passar al pais á foch y á sanch.

Probablement las reformas liberales promeses haurán vingut una mica massa tart. Ademés, el poble no té prou confiança ab la paraula imperial. No li basta la oferta constitucional de una càmara, ni las llibertats inherents al régime parlamentari, si no's garantisan per dos actes immediats, com son la destitució del bárbaro Trepoff y la concessió d'una amplia amnistia.

Mentreix se resolt aquest litigi, corra la sanch pels carrers de las grans ciutats. El poble, desesperat, s'escampa en encrespadas onades per la via pública, matant y morint sota 'ls sabres y las llansas dels cossachos, que forman la guardia negra de la tiranía.

Pero l'extermíni de un poble es impossible... y á través d'un mar de sanch se veuen ja 'ls albors de la redempció de la nació russa. Potser serà encare necessaris nous sacrificis; indubtablement que la justicia popular haurá de donar compte dels opressors y assassinis del poble... pero la victoria definitiva de la llibertat á Russia, es de tot punt inevitable.

PEP BULLANGA

AL POBLE

ERA que sigués ben llegit el present article, pera ferlo destacar sobre 'l color negre de l'estampació tipogràfica, l'escriuríam, si fos necessari, ab sanch de les nostres venas.

Trenta sis anys conta de vida LA CAMPANA DE GRACIA; trenta sis anys de llyutias continuas

y de desinterés constant, premiat, això sí, per l'affe de nosaltres numerosos lectors, qu' es la recompença que més estimém y la única á que hem aspirat desde qu' existim. Doncs bé, desde semblant altura ens hem acostumat á mirar las cosas que atanyen á la sort del partit republicà, apartant la vista de las miserias y mesquindats, fermentacions de la política menuda; contagis del caciquisme monàrquic.

Al poble 'ns dirigim; pero sobre tot á n' aquella part del poble que fa vida activa republicana, secundant l'acció dels que tenen l'honor y la responsabilitat de dirigirla.

Abocats á unes eleccions municipals, convé y es de absoluta necessitat que s'acallin tots els apetits, que amayin tots els disgustos, que s'ofeguin en absolut totas las qüestions de amor propi, ja personals, ja de grup ó de colectivitat. Ho demanda impersoriant l'interés de la causa, superior á tots els altres interessos.

Acordada una candidatura pels medis qu'estableixen les bases d'organización del partit, no hi ha més candidatura que aquesta. Nosaltres podem afirmar ab l'autoritat que 'ns dona la circumstancia de no haver intervingut lo més mínim, ni en la seva preparació, ni en l'acord de la Junta Municipal d'Unió republicana, á quals sessions ens abstinguèrem de assistir. Si en les nostras mans hagués estat, tal vegada l'hauríam combinat baix orientacions distintes que les que han tingut en compte 'ls que han assunit l'árdua missió de ferho. Pero del acert ó desacert ab que hajen procedit no se'n deu jutjar á priori, sino després que 'ns ho reveli la experiència. Qualsevol que s'hi hagués posat—nosaltres els primers—potser ab el bon desitj de millorar-ho hauríam fet pitjor.

De aquí l'actitud en que 'ns hem collocat, actitud de independència pera jutjar demà ab imparcialitat absoluta la gestió republicana del Ajuntament, á cunyat de tota sospita de tolerància inspirada ab l'amistat. Pero aquesta actitud de independència, no implica ni la més mínima sombra de indisciplina, que pugnaria ab la nostra conciència, ab els nostres sentiments y ab l'interès de la causa republicana, que possem per damunt de tot.

La candidatura va avalada legitimament per l'acord de la Junta municipal y sobre tot per la firma presigiosa del batallador Sr. Leroux, que tan briosaient va assumir la direcció de la política local, en un memorable article. Nosaltres, al felicitarnos de la seva resolució, deyam fa dos senmanas:

«En Leroux, més resolt que mai á fer efectiva la seva intervenció personal y constant en la direcció de la política local, exercint la jefatura que tan brillantment s'ha conquistat, ha dit que necessitava instruments aptes y se li han de concedir sense regateigs.»

Ja te 'ls instruments que solicita: ell mateix se 'ls ha triat, y fora injust y inopòrt discutir l'acert ab que haja procedit. Sols després que 's vegin els resultats será lícit ferho, emperò sense privar-lo mai, en cas necessari, dels medis de rectificar las seves equivocacions, dat que ningú en aquest móv es infalible. Y únicament en el cas increible de una obsinació contraria als interessos del partit, seria arribada l' hora de fer efectiva per part de tots els republicans, del primer al últim, la forma aragonesa: «Nos valemos tanto como vos, y todos juntos más que vos.»

Aquesta es la verdadera doctrina, á què en las qüestions de conducta, 's deu subjectar tothom que pertanyi á una colectivitat política organisa.

No es licit perturbar á un partit, sino desde fora del partit, y en aquest cas de acort y á benefici dels enemics de la comunió. Y's colocaran fora de la Unió republicana, els que per un motiu ó altre opoin una candidatura á la candidatura oficial, legítimamente designada. No hi ha dret á ferho, y estem segurs que després que la reflexió haja obrat en l'espírit dels qu' encare puguin estar obcecats, desistirán del seu momentani emprenyo, acceptant el cumpliment del deber, ab aquella satisfacció interna ab que l'accepta sempre tot bon soldat de una causa justa.

Perque l'fer mesquina política de personas, en tal qual cassino, en tal qual centre, per importants que siguin, no es ni serà mai fer política republicana. Digne es d'estima 'l noble concurs de las agrupacions ó colectivitats; pero la forsa del partit no resideix exclusivament en elles, sino en la inmensa massa anònima que acut á les urnas, no per fulano, ni per sutano, sino per la República. Y á n'aquesta massa ardida, segura, desinteressada, per únic premei á la seva adhesió constant no se li deu donar l'espectacle de quatre qüestions personals en lluita miserables. Millor y més franch seria diri:—No hi vingas ab nosaltres, que no som dignes del teu concur. La República que tú vols, que tú ansias; la República per la qual donas avuy els teus votos y donas en cas necessari la sanch de las teves venas, desisteix de procurarla: l'han feta impossible el desplaçament del deber, ab aquella satisfacció interna ab que l'accepta sempre tot bon soldat de una causa justa.

Son la viva imatje de aquell ase de que parlava 'l general Prim, que no sabia donar un pas sense trepitjarse 'l ronsal.

Aixis, donchs, per lo que aspecta á la sort del pais, tots estan de més en el lloc que ocupan. Pero 's dona 'l cas extraordinari de que 'l régime no disposa d'altres elements qu'ells en sas combinacions. No té més que dos torns d'homes politichs sense fe, sense ideals, plens de vici y maculats per tots els descrítics imaginables. No conta més que ab dues collas de morts... y 'l mateix régime subsisteix á despit de la voluntat nacional que no troba manera hábil de imposar-se pacíficamente, el mateix régime no es més que un mort, y un mort que mata tot lo que se li acosta, tot lo que 's posa al seu alcans. La descomposició cadavérica del pais que soporta aquest estat de cosas es la trista y fatal conseqüència de suportarlo, per estúpida resignació ó per rutinaria inercia.

Davant del enemic que 'ns observa atentament y contenint la satisfacció, perque si aquest arribés á desbotar obrirà 'ls ulls als més cegos; davant dels monàrquichs que 'ns voldrían veure aniquilats, y que no haventlos pogut destruir-ells, esperan que 'ns destruïm nosaltres mateixos; davant dels regionalistes que per no exasperarnos y tornarnos á la ràhó, se mossegen la llengua y s'abstenen de motejarnos ab el dictat de brétsols, purria y fills de burdell... ¿qu' es lo qu' hem de fer?

Senzillament: lo que hem fet sempre. Mantenir á tota costa el bloc republicà; mantenirlo especialment á Barcelona, ja que la nostra ciutat es avuy la única esperanza d'Espanya... Demostrar á tothom que 's disgustos de familia no tenen entre nosaltres conseqüències que trascendeixin al prestigi dels nostres ideals... Y votar com un sol home, com ha votat sempre 'l partit republicà barceloní, no per tal ó qual individuo... sino pura y senzillament per la República.

Al mes tard—si contra lo que no es de creure—algún ó algun dels enviats al Ajuntament arribés á desviarse, aqui estariam tots pera ferlo llaurar dret, ó demanar-li comptes estrets de la seva conducta. No hi ha res que pugui influir tant en pro de la mora-

litat y del bê de una població, com un partit popular honrat, vigilant, actiu y solidament organisat.

J. R. y R.

MORTS

PENAS Mr. Loubet havia sortit d'Espanya, naufragà en aigües de Galícia un dels pochs barcos una mica decentes que teníam encare, y á Madrid se'n va á pico la situació liberal presidida per el matador de Meco.

El Cardenal Cisneros, ab temps serà y mar plana, vár anar á topar ab uns baixos molt coneguts, encare què no indicats en las cartas nàuticas, ni tampoc marcats per cap senyal exterior. La dessidia y la ignorància, condicions característiques de l'administració espanyola, han donat el seu fruct una vegada més. Menos mal que la tripulació logrà salvar-se. Però 'l barco està perdut. Per lo que havia de servir, casi tant se val 'uns quants milions més tirats al fons del mar... Femne de nous, si podem, y fins al próxim naufragi.

* *

També ha naufragat el barco de la situació tripulat pel partit liberal y comandat per l'ilustre gallego, hereu directe del tupé de D. Práxedes Faya ja molt temps que no governava. Y 'l carbó que havia de aplicar-se á donar impuls a la màquina's gastava tot á la cuyna de á bordo.

Sembra qu'en un dels àpats dedicats á Mr. Loubet, el general López Domínguez, que políticament tindrà un cervell de canari, li aconsella que reforçés el ministeri ab els cap-pares de tots els grups parlamentaris: en Moret, en Canalejas y en Puigcerver. El concell aquest se li sentà tant bé com el millor dels plats del menú y posa desseguida mans á l'obra, dimitint á tots els oficials de la tripulació pera substituir-los ab els altres que quan menos tenen més anys de servei y més galons.

Pero 'ls que li havien promés que l'ajudarien, quan arribà l' hora, s'negaren á embarcar-se. Perque aspirant cada hu d'ells á capitá, no' volen de cap manera exercir de oficials á las ordres del matador de Meco.

Y aquí tenen la situació política més difícil, més crítica, més enredada que s'ha vist mai á Espanya. Las Corts sense constituir; el pressupost sense aprovar y ni tan sols presentat; el rey compromès á emprendre dintre de breus dies un viatge al extranger... y 'l govern en crisi, triturat, desfet, perduda l'esa.

Una situació pareguda á la del Cardenal Cisneros quan se'n anava á fons, plé de forats y vías d'ayga. De moment s'han tapat els traus ab uns quants manyochs d'estopa, ab uns quants ministres de quita y pon, extrets del pilot apuradament... y 'l barco descompost, destrossat, s'aguanta encare, fins que las tempestades parlamentaries donguin compte d'ell, estrellant contra las rocas de la costa inhositalaria. Aquesta es la sort que li està reservada.

* *

Ja fa algú temps que totas las crisi ministerials patentzen que de crisi á Espanya, en realitat, no n'hi ha més que una, de caràcter endémich y permanent: la crisi del régime.

Tant se val que 'l régime cridi als conservadors al poder, com que 'l entregui als liberales: tan importants resultan els uns com els altres pera governar ab una mica de regularitat. Ni constituirà majorias abrumadoras logran tirar endavant en els seus propòsits, si es que 'n tenen algú, estacats com estan á las exigències del régime. Mal poden governar al pais, quan no serveixen ni pera governar-sí á maiteixos, en una tasca tan senzilla en apariència, com la de menjanc junts en pau y bona armonia. Aixis veureu que á lo millor del tech se tira els plats pel cap.

Son la viva imatje de aquell ase de que parlava 'l general Prim, que no sabia donar un pas sense trepitjarse 'l ronsal.

Aixis, donchs, per lo que aspecta á la sort del pais, tots estan de més en el lloc que ocupan. Pero 's dona 'l cas extraordinari de que 'l régime no disposa d'altres elements qu'ells en sas combinacions. No té més que dos torns d'homes politichs sense fe, sense ideals, plens de vici y maculats per tots els descrítics imaginables. No conta més que ab dues collas de morts... y 'l mateix régime subsisteix á despit de la voluntat nacional que no troba manera hábil de imposar-se pacíficamente, el mateix régime no es més que un mort, y un mort que mata tot lo que se li acosta, tot lo que 's posa al seu alcans. La descomposició cadavérica del pais que soporta aquest estat de cosas es la trista y fatal conseqüència de suportarlo, per estúpida resignació ó per rutinaria inercia.

* *

Estém, donchs, en plé periodo mortuori. Per tot arreu ahont se gira la vista no's veuen més que morts. Morta que 's menjan als vius... Vius que 's deixan devorar sense protesta, sense girar-se contra 'ls que 's aniquilan, sense utilitzar els recursos instintius de la legitimitat defensa.

Es possible que aquesta situació vergonyosa pugui prolongar-se per més temps? ¿Es conceivable qu'Espanya's resigni á desapareixer del mapa de las nacions vivas? No 'ns hem sentit mai impulsats per impacions històriques, las més de las vegadas perilloses y contraproduchentes. En els moments més crítichs procurém regirnós pels consells de la reflexió serena... Be ho saben els nostres lectors...

Pero en la present ocasió, 'ls horitzons s'entenebreixen, una atmòsfera densa va pesant sobre 'l nostre esperit com la llosa de un sepulcre, y en situació tan desesperada 'ns dirigim á l'alta direcció del partit republicà, l'únich que á Espanya té positiua forsa, pera diri: —Mira lo que passa... Dígans lo que havém de fer.

P. K.

EMBOLICA QUE FA FORT

—Jo ab això no m' hi conformo.

—Jo ho trobo una atrocitat.

—Jo desde ara dimiteixo.

<p

els més terribles enemis del tirà centralitzador, l'estan donant en la ciutat de Mataró, ahont lluitant contra els republicans, estretament aliats ab els elements del cacich Moret.

Si estessin en us els antichs procediments, se ls hauria de passar Borja avall.

Per indecorosos!

Ho diu un periódich monárquic:

«No tenim Exèrcit ni Marina. En paguem; pero no'n tenim. Els diners qu'en això s'inverteixen se'n van casi tots en sous y gastos inútils. Un dato sola bastarà á demostrarlo:

»En 1903 se gastaren 5 milions 200 mil pessetes en l' administració central del exèrcit espanyol. França y Alemanya, en canvi, no'n gastaren més que 4 milions y mitj. Y mentres el pressupost de Guerra es à Espanya de 150 milions, el de aquelles dos potències ascendeix à 617 y 656 milions respectivament.

Afegeix el periódich monárquic:

«Del Exèrcit y de la Marina espanyola ja tant soles ne queda l' cor valent de l' oficialitat.»

Ditxos serà l'dia en que aquest cor valent esbaixegui al uníssom al cor de la nació y's decideixi à ferse campeó de les seves aspiracions regeneradoras!

Y no's figurin: per intentarho no fan falta sino uns quants cors valents que prenguin l'iniciativa!

A l' arribada de Mr. Loubet à Lisboa las músiques van tocar *La Marsellesa*... y'l poble en massa's va posar á cantarla.

L' hora del gran concert s'aproxima.

Un concert en el qual no hi haurà més que un número; però grandios, immens.

Espanya, Portugal y França cantant *La Marsellesa*, dirigidas per una sola batuta. Ja fa algú temps que l' obra s'està ensajant.

L'Eminentíssim ha publicat una pastoral indicant als catòlics la conducta que han de seguir en les pròximes eleccions municipals.

Naturalment, els hi recomana que votin als candidats que siguin més religiosos, y té per tals als que més disposats se trobin á subvencionar les cerimònies del culte ab els diners de la Pubilla.

Aquesta vegada, com moltes altres, l'Eminentíssim s'ha equivocat de mitj à mitj.

Son més religiosos, en el pur sentit de la paraula, l's que destinan els diners del poble al servei del poble, que no l's que se l's gastan en subvencionar al culte.

A lo menos aquells cumplen més religiosament que l'altres lo que prescriu la Lley municipal.

Sembla que alguns regidors dels que acaben el seu mandat à fi d'any prenen ser reelectes. Y's disponen á passar per tot, fins á aparcéixer com à disidents, en pugna ab la candidatura de Unió republicana.

[Calmem, senyors meus, el vostre frenesi!]

Encare que no existís la Lley Mellado que s'oposa á la vostra reelecció, existeix una altra Lley, que podríem dirne Lley de la conciencia, que ho impedeix també.

Una de dos, senyors meus. Durant els quatre anys que heu desempenyat el càrrec, ó ho hau fet bé, ó ho hau fet malament... no val la pena de jutjarlo.

Pero si ho heu fet bé, imposantos tota mena de privacions, engorros y molesties, no hi ha dret á abusar ni un dia més de la vostra abnegació... y si ho heu fet malament, no convé que continueu abusant vosaltres de la confiança dels electors.

Per lo tant, à caseta y no'n parlém més de aques-

tas coses, qu'en el camp republicà no hi poden arrelar els regidors d'ofici.

Es ben trist l'espectacle qu'estan donant els restos dispersos dels organismes directors del federalisme barceloní.

Mentre els del Consell regional de Catalunya, co-neixedors de la seva debilitat acordan el retraiement, els qu' estan en relacions ab el Consell nacional decideixen anar à la lluita en alguns districtes de Barcelona, més que pera guanyar una sola acta (que ja saben que això avuy no es possible) pera perturbar à la Unió republicana, à benefici exclusiu dels *perdigots*.

No s'fá obra republicana ab semblant procediment. Y menos empleantlo contra una agrupació política que té les seves portes obertes de bat à bat à tots els republicans, sense distinció de procedències, ni imposar als que hi ingressan la més mínima abdicació dels seus principis.

Per això las masses federals se troben avuy dintre de la Unió, y es en vía tot quant se fassi pera sustreurelas al cumpliment de sos devers polítics sens altre propòsit que l de reconstituir las enrumbadas capelletes, en que avants s'esterilisava l'accio política del partit republicà espanyol.

Altra feyna hi ha que prestar-se á cooperar al etern teixir y destexir dels desorientats organismes directius del federalisme barceloní, que ab la mateixa facilitat ab que's forman (y sempre en vigilias d'eleccions) se dispersen, tant bon punt las masses federals els hi demostran que no estan per brochs... qu'estan sols per l'unió de tots.

Segons sembla, regnan corrents pessimistas entre l's industrials, à propòsit de la proxima revisió aranzelaria.

Serà de sentir pel treball, tan castigat per la crisis endémica qu'estém atravessant. Serà de sentir per l'infelis obrer que à penas troba feyna, sense quedar altre recurs que morirse de fam ó emigrar.

Pero lo que l's hi passa als industrials, no es més que lo que's mereixen pel seu egoisme.

Si enhorabona haguessin cooperat à l'accio renovadora exercida pel poble republicà, altre seria la sort de la industria, del treball y de la prosperitat del país.

Un periódich de Madrid revela que alguns porters del Congrés, estan al servei de alguns caps grossos de la política monárquica.

Y entre altres exemples cita l's següents:

«Francisco Hinojosa, à pesar de cobrar 1,875 pessetes, no presta otros servicios que los servicios domésticos que le ordena en su casa el Sr. Pidal.»

«Juan Vázquez, de los 19 años que cobra en el Congreso, no ha prestado en el mismo ninguno, pero si otros tantos al servicio particular del Sr. Montero Ríos, actual presidente del Consejo de Ministros.»

Y no será porque l's caps grossos deixin de cobrar uns sous tremendos.

Pero, per lo vist, ne tenen poch ab lo que perciben y han de apelar al recurs de tenir criats corrent la seva soldada á expensas de la nació.

Aquestes miserias, aquestas tacanyerías tenen un mèrit pictòrich de primera forsa.

Ningú negarà que l's retraten de cos enter.

Segons llegeixo en un periódich, els ingressos del Vaticà ascendeixen anualment à la cantitat de 66,586,700 pessetes.

Una bicoca.

La cantitat necessària per implorar contínuament l'assistència de las butxacàs catòlicas... perque ab 66 milions y pico de pessetas anuals no n'hi ha per res, ni per' anar à plassa la minyona.

Tot just n'hi ha pera demostrar, qu'es una reali-

tat que fa caure d'espatrials, la pobresa predicada per Jesucrist, segons conta l'Evangeli.

El general Weyler farà mal en enfadarse si li negan els milions que diu que necessita pera la compta dels canóns de tiro ràpid.

No li faltarà al matador de Meco alguna marrulla de les seves pera convence!

Capàs serà de dirli:

—Y qu'en vol fer, general, d'aquests canóns? Qu'en veu qu'en cas de guerra, més aviat ens han de comprometre que servirnos? Desenganyis, si ns inquietan y volém per el valent, ens clavarán com sempre la gran pallissa. Millor serà que coneguen la nostra debilitat, ens ajonollém y demaném perdó. Recordis sino del adagi: «Cuando uno quiere, dos no riñen.» Y l's refrans son la sabiduria de las naciones.

Diu un periódich:

«El Sr. Montero Ríos está cansat del poder. Ha collocat à tota la familia, y ara no li falta més que colocarse ell.»

Està bé: que l'coloquin allà ahont li correspon, per la seva edat, per las seves xacras, y sobre tot pel seu mèrit. Pel mèrit que va contreure al firmar el tractat de París.

Poden embalsamarlo perque no fassi pudó. Y ala, que l'coloquin en un ninxo.

BLANES, 29 de octubre

La Agrupació Republicana y Lliure-pensadora que fa una dins de la Casa del Poble ha acordat presentar candidatura republicana pera las próximas eleccions municipals, frente de la del caciquisme Calbo, y de la de coalició monárquica, catalanista, republicana y administrativa, (un all-y-oli que se sent pidió de un' hora lluny), havent sigut designats per ante-votació Narcís Mallart, obrer; Rafael Martí, obrer; Josep Valentí, fabricant, y Lluís Busquets, fabricant.

Ciutadans, à votar per la pau del poble. ¡Pallissa als funestos partits monárquics que durant tants anys ens tenen en guerra civil als pacífics vehins d'aquesta villa!

SANT PERE DE RIUDEVITLLES, 29 de octubre

En aquesta vila tenim uns quants catalanistes que fa molt temps que van per ensarronar als pagesos, dihen que volen fundar un sindicat agrícola; y no poguen sortir may ab la seva, arra han posat de expedir quatre encenals de fuster en nom del sindicat. Si l's pagesos s'atenen à lo dit per ells diu que expedirán llauna clate illada.

Pagesos y demés vehins, ja cal que l's prengueu el mèrit à aquests que, junts ab uns que amagan la fesma, son els que van permetre en una vetllada catòlica que s'ataqués à la Democracia y à la Llibertat. A unir-se, pagesos, que s'acosten eleccions y volen quedarse ab el mènec de la paella.

SITGES, 25 de octubre

Desde que s'acosten las eleccions municipals que nosotres primer Tinent d'arcalde y Capità Manaya dels catalanistes separatistes de Sitges, sembla que té molta feyna en celebrar conxixas ab els socialistas Carbonell y Duran y ab el republicà del comitè Guillot, ab el fi qu'es de suposar.

Nostre Ajuntament catalanista sembla que va evolucionar. En Misas, segons el seu orga *El Baluart*, ja no pensa ab allò del copo que tan bé li surt l'altra vegada, enganyant à tothom, fent veure que no volia res ab socialistes ni republicans, sino administració honrada; mes lo qu'ell volia no era res d'això, lo que volia era dedicar-se a caprichos y personalismes y això ho ha fet al pèl.

Ara ja li sembla decent el pactar ab socialistas y republicans; lo que falta es que se l'creguin, perque després de la *bancarrota* del Ajuntament, que no fa prou quartos pera sostener el feix de plets, y l'haver posat à la societat del Prado, de que es president, à punt de vendres en subasta pública pel tribunal de Vilanova, son probas que no més els cegos que l' rodejan no saben ni poden veurelas. Ara sola falta que l'socialistas y republicans se deixin enganyar, que ja's reventarà ben bé pel mèrit, y sinó à las probas.

VILANOVA DEL CAMÍ, 31 de octubre

Temps enrera l'Ajuntament d'aquest poble tenia la costum de concorrer à las professions y ocupar el banquillo de la Iglesia després de fota la manifestació; ab això quedaven satisfechos el rector y C.

Pero aquest any l'Ajuntament no ha assistit à cap

de aquestas manifestacions, resultant doncs que la companyia del rector ó sigui l'toca-campanas, s'ha posat de tal manera, deixant anar paraulas en contra del partit republicà, que si tingues un poch de sentit comú ja no las diria, perque à qui deu el favor d'haver cobrat els atrossos de ls anteriors ajuntaments, sinó als republicans?

Ab això li recomanem que no se'n cuide tan de nosaltres, pues de lo contrari també ns cuidarem d'ell, encara que sigui un toca-campanas.

TARRASSA, 1 de novembre

Ahir va haverhi una gran trencadissa de vidres en la casa domicili del Diputat indiscutible D. Alfonso Sala y del regidor monárquic D. Lluís Salvans.

Autors de la gresca siguieren un bon número d'alumnes de la Escola Superior de Industrias sobre ls quals, el comisari regi D. Alfonso y l'president del Patronat Sr. Salvans tractavan de ferlos sentir las seves aficions caciquistas, reduintlos á una condició idèntica à la que tenien els estudiants de Cervera, à principis del passat siècle.

Una comissió d'escolars que's presentà á casa del Comisari regi, siguerà rebuda per aquest ab fums de rey absolut. Y de aquí l'disgust, y de aquí las pedradas y de aquell la trencadissa que, cregui, Sr. Director, que fou molt estrepitosa.

Vaja, que's estudiants no han volgut subjectar-se al tracte desconsiderat de que son objecte molts traballadors de las fàbricas, y posats á respondre á las impertinències del Patronat, han volgut demostrar qu'ells també á la seva manera son proteccionistes. Proteccionistes de la industria vidriera. Que menji tothom.

NOTAS MACABRAS

—¡Hola!... ¿Qu'en això, cadavres?

—Per què us esteu aixecant?

—Hem sentit una trompeta y, ab franquesa, ens hem pensat qu'era la que ha de cridar-nos per'nà al Judici final.

—A jeure, difunts, à jeure!

La trompeta que ha sonat era la d'un automòbil que passava per quí baix.

D'ensà que un cert regidor, qual nom callo per prudència, jau en aquest cementiri, passan aquí unes cosetes que antigament no passavan y que no son gayre honestes.

Ara à un mort li falta un cùbito, ara à un altre una canyella, aquest plora lamentantse de que ha perdut la mà dreta, aquell diu que no sab còm, li han pres un os de la esquina, qu'ho troba à faltó l's dos radios, qu'hi fémur, qu'tres costelles...

Tants y tants repetits cassos de filtració d'ossamentas, nous en aquest cementiri, anò indican que val la pena de fer una investigació per sabé això à què's pot deure?

—Dona adultera que portas una corona al espòs, zà qué vé aquesta comèdia?

Digas, ¿per què ho fas això?

—Ho faig per mostrar la forsa de las meves conviccions.

—Vai enganyá al marit, víu!

Donchs lo mateix vull fer, mort.

Calaveras, reporteuvs; deixeu la costüm, ja vella, de passar la nit dels Morts en una continua jerga.

—¿Qué'n trayeu de fé'l xibarri que'ns relatan las llegendes?

—¿Qué us ha de donar l'estarvos tanta estona á la serena?

Calaveras, molt cuidado;

enteniment, calaveras,

que al món las calaveradas tenen malas conseqüències.

HELIUS

—¿H

Davant de la Vida

DAVANT de la Vida severa y ruda trobárense dos homes als qui ella havia enganyat.

—¿Qué espereu de mí? —ls hi pregunta.

Y un dels dos parlà ab veu afadigada:

—Irritant me sembla la crueletat de tas tradicions: mon esperit s'esforça inútilment per penetrar el sentit de la existència, y la meva ànima's troba invadida per les tembrades de la incertitud. Y mentres tant la rahó m' diu que l'home es el ser més perfecte de la creació...

—Qu' es lo que vols? —interrompé la Vida impassible.

—Vull felicitat. Y pera que pugui realisarla es necessari que tú armonis els dos principis oposats que divideixen la meva ànima, posant d'acord el meu «jo vull», ab el «tú deus» que tú m'imposes.

—Donchs no tens més que fer una cosa: desitjar únicament allò que deus fer per mi; —respongué ab duresa la Vida.

—Né; jo no puch desitjarho ser la teva víctima! —crijà l'home. —Jo que desitjarà dominar, m'veig condemnat á viure sota l'jou de les teves lleys. ¿Y per qué aixó?

—Podrias expressarte de una manera més senzilla, —li observà l'altre home que's trobava més prop de la Vida. Pero'l primer, sense parar esment en las seves paraules, continuà:

—Prou que ho sé que no tinch el dret de viure en armonia ab las meves aspiracions. Pero no vull ser ni 'l germà ni 'l esclau del meu prohisme per deber: en tot cas seré 'l seu germà ó 'l seu esclau per mon gust, obeyint á la meva sola voluntat. No ho vull que la societat disposi de mí com de una pedra inerta que ajuda á edificar las presons de la seva ditxa. Soch home, soch ànima, soch esperit y haig d'esser liure.

—Detura't, —digué la Vida ab freda riatlleta. —massa has parlat y tot quant poguessis afegir, ho sé de sobras. —Demanas ta llibertat! —Per què no te la guanyas? Comensa pera lluytar ab mí. —Domina'm! Feste amo meu y seré la teva esclava. —No sabs tú ab quina manyagaria m' sotmeto als vencedors! —Pero se m' ha de vèncer! —Te sents capás de donarme la batalla pera manumírit de la teva servitud? —Estás segur de la victoria? —Tens confiança en la teva forsa?

Y l'home respongué ab ayre abatut:

—Tú m'has fusat en un conflicte interior ab mon propi jo; tú has afusat mon judici que, com el tall de una fulla de sabre, s'enfona en lo més pregón del meu ser, llatzerantlo.

—Parla ab atreviment y deixa't de lamentacions! —digué 'l seu company interrompento, y recobrant tot seguit la seva actitud silenciosa.

Pero l'home continuà, dirigintse á la Vida:

—¡Oh! Deixa'm tastar la felicitat. No siguis tirana, otorga'm sisquera una petita treva.

La Vida tingüí una mitja rialleta semblant á la freda resplandor dels gels.

—Digasme: al dirigirte á mí, ¿exigeixes ó demanas mercé?

—Demano mercé, —respongué l'home com un eco débil.

—Imploras com un mendicant de ofici, y has de saber, pobre home, que la Vida no'n fa may de almoynas. Y ademés, recorda que un ser lliure, sense demanar res, ell mateix se'n apodera dels meus drons. Tú no ets més que l'esclau de la meva voluntat. Unicament es lliure aquell que sab renunciar a tots els desitjos per entregar-se per enter á un fi escollit. ¿M' has comprés? Donchs ara, ¡veste'n!..

L'home havia comprés y s'ajeya—com un gosset manyach—als peus de la Vida, pera arreplegar humilment, las engrunyas del seu festí.

Llavoras las tendras miradas de la Vida austera's dirigiren envers aquell altre home que res havia dit; aquell altre home de faccions ferrenyes selladas de bondat.

—¿Y tú, qué vens á demanar?

—Jo no demano mai res; jo exigeixo.

—Y qu' es lo qu' exigeixes?

—La justicia, ahont es? Dónamela, y de lo restant me'n encarrego jo. De moment no reclamo més que la justicia. —He esperat molt temps ab paciencia, pa'tint dia y nit sense descans! He esperat; pero l' hora es arribada! —Ahont se troba la justicia?

—Préntela! —respongué la Vida impassible.

MÁXIM GORKI

CONTRAST

—Molt rich voldrà morir! (sempre estàs diuent, Ramón...) Molt rich, perque morir pobre no hi ha res més trist al mont—

Mes, en canbi, si mors pobre, tots els teus te ploraran... pro rich... iay' que t' heredin quin tip de riure 's farán!

J. MORET DE GRACIA

Més enllá de la mort

déu, Paula!.. Conech que aixó s'está acabant... Tórnat á casar, si ho creus convenient; conserva't viuda, si't sembla que t'ha de resultar més barato; pero sobre tot t'encoman que veneri y honris dignament la meva memòria.

Ab aquestas textuals y solemnes paraules va despedir-se en Mero de la seva estimada mulher. Apenas las hagué pronunciades, feu una ganyota bastant des agrable, torsà'l coll y ¡nyach! quedà ert sobre'l llit, immòvil com un estaquiro, però mirantse encare de rehull á la seva dona com si volgues repetir-li tot allò de la memoria y de la digna y honrosa veneració.

No pintarà la desesperació de la infortunada Paula, perque ni tinch pinzell per ferho ni trobo á mà colors prou eloquents pera realizar tamanya empresa,

El Temps, república

—Aixó s' acabal... Ja no falta caure més que un grà, y llestos.

Necessari es, donchs, que'l lector m'ajudi ab la seva bona voluntat y que, suplint ab ella la falta de la pintura, s'imagini el dolor de la pobra viuda, equiparant-lo, si li sembla bé, al que, segons Properci, sentí sobre las dotze tombas dels seus fills.

En Mero—aquí, en el *seno* de la confiança ja pot dirse—era l'home de més mal geni que s'ha empordanat á Barcelona. Per un tres y no res armava á la seva muller una escàndols que tot el districte se'n enterava; pero com, apart d'això, era traballador y honrat, soci de la *Fraternitat Republicana* y individuo del grup revolucionari número 13, la Paula l'respectava, l'admirava y hasta l'estimava, y es ocios dir que al sentirli formular la seva última voluntat va jurarse cumplirla al peu de la lletra, especialment en allò de venerar y honrar dignament la seva memòria.

* *

Han passat set mesos desd' aquella luctuosa fetxa. L'Iglésia, els calendaris y's venedors de panellets recordan á las masses inconscients que la diada dels Morts s'acosta y ab ella l'hora de cumplir ab els que ja foren els devers que imposan la gratitud, el respecte y el carinyo.

Durant aquells set mesos—s'ha de dir la veritat—la Paula, malgrat lo molt que ha pensat ab en Mero, no ha trobat la manera de fer res per la seva memòria, ni ha sapigut com compòndres'ho pera honrarla y venerarla dignament ab arreglo als seus últims desitjos.

Pero per ff' l'ocasió s' presenta y no es cosa de deixarla escapar. Ara veurà l'difunt, si es que realmente els difunts veuen, com la companyera de la seva vida no l'ha olvidat ni s'ha esborrat de la seva memòria aquellas paraules tan solemnemente pronunciadas.

Endolada com es de rigor y portant retratat á la cara el sentiment, com si la viudetat fos cosa del dia avans, la Paula se'n entra á una quincalleria y compra una corona, la millor corona que veu al apardor, feta tot' ella de violetas, y ab un gran llas de cinta negra ahont hi ha estampada la tradicional dedicatoria: *A mi inolvidable esposo*.

—Sí!—murmura la fidel viuda, parlant ab ella mateixa:—Ara veurás, Mero meu, com á pesar del mal geni que tenías, sé respectar y obeir les teves disposicions.

* *

Suada, esbufegant, brillantili en els ulls la satisfacció que dona'l cumpliment del deber, arriba la Paula al cementiri.

Busca el ninxo ahont reposan las mortals despulles del pobre Mero; el troba, s'hi planta al davant y alsant la corona ab ademán tràgich, diu mirant á la marmòrea làpida:

—Marit meu, aquí m' tens. Crech que no m' pots dirigir la menor queixa. Fidelment s'han executat las tevas ordres. No m' he tornat á casar; primera, perque no m'ha sortit cap part, y segona, perque rellogada á casa de ma germana me la passo bastant bé. En vida y en mort t'he guardat la fe jurada, y avuy qu' es, diguemho aixís, la teva festa, vinch aquí á obsequiarte, guarint la teva tomba ab aquest present, fidel expressió del meu inextingible carinyo. Vas recomenar-me que honrés y venerés dignament la teva memòria, y no he trobat manera millor de ferho que aquella.

S'acosta al ninxo, hi penja el fúnebre obsequi y s'retira un parell de passos pera saborejar l'efecte que colocada alí ha de fer la hermosa corona.

Pero, de prompte y quan més embabiecadà està la bona dona, ¡brrròml!.. salta la làpida, y pel forat

obscur del ninxo apareix el terrible Mero, que d'un brinco s'aplanta á baix.

—Paula imbécill! —M' ho pensava!

—Marit meu! —exclama aterrada la pobra viuda, sense saber si quedarse allí ó posar-se á corre.

—No m' diguis mariti! —Negó'l parentiu, nego la coneixensa, ho nego tot!

—Pero qu' t' passa?

—Y t' atreveixes á preguntarm'hol—brama l'exasperat cadavre, mirantse la corona que rodolant ha anat á parar al mitjà del caminal:—Aquestas son las recomenacions que t' vaig fer al morirme? —Aixís es com cumplixes las instruccions que ja ab un peu á la caixa vaig donar-te?

—Sí! —Qué m' vas dir?.. Que no olvidés la teva memòria. Y en proba de que no la he olvidada, mira quina corona més maca t' he portat...

—D' aixó justament m' exclamo, poca solta! —Qué pensarien els meus consocis si ara passessin per aquí?

—Pero quin defecte hi trobas? Una corona magnifica, la més grossa que hi havia á la botiga...

—Tros de cóniam! —Estípidal—cria en Mero, dominant unas patadas que fan tremolar tot' aquella manzana de ninxos:—A un soci de la *Fraternitat*, á un individuo del grup revolucionari número 13, á un republicà de tota la vida... y de tota la mort, no se li porta una corona de violetas, ¿ho sents? no se li porta...

—Donchs qué volías que t' portés, pobre de mí?

—Qué? —exclama l'difunt, poch menos que menjantse ab la vista á la consternada Paula:—Un gorro frigi de semprevivals!

A. MARCH

EN LO CEMENTIRI

(MONOLECH MACABRA)

L'acció passa al cementiri, dues horas ans de pondre's el Sol del jorn de Tots-Sants.

Molta gent. Personas, pocas.

Barreja de plors y riallas.

De sopete s'alsa una llosa,

y un difunt, trayent el cap

mirantse á la gent, enraohna:

—¡Quina animació! Està clar;

cap lloc per passar l'estona

com aquí, ab tranquilitat,

sens por de que l'ensin bombas,

ni l's atropelli l'tranvia,

ni sentin aquells aromas

que surten de las cloacas...

Vritat és que á Barcelona,

segons diuen, no s'pot viure.

Totom marxa cap á fora...

Els queviures s'encareixen,

traball... ab traballs se'n troba;

no s'pot anar pel carrer

sens perill de que una bomba

t'esplovi als mateixos nassos...

En resum: que cada volta

me sento més satisfet

de viure per qui... Sí, home;

al menys se troben barrots

els pisos, ningú 'ns destorba;

y si no fos que algú cop

trucan á la nostra porta

perquè 'ls hi donguen el vot,

viure aquí, es viure á la glòria...

¡Calla! Si no m' equivoco

aquell és en Pella y Forgas;

l' altre 'n Puig y Casafach,

y abdós ab una corona.

—Pera qui serà? Ara hi caichi

—¡Quina pregunta més tonta!

En Girona y en Rahola

els varen matar per sempre... Pero ja eran morts de sobras!

Calla... aquí ve una parella de enamorats... i quinques coses de dirst... —Això es un escàndol!

—¡Qué dich! —Si és la meva dona!

—¡Y quina barra que té!

gusta, tal vegada més que la mateixa catàstrofe. Voleu creure vostés que hi ha diari que, donant voltes al naufragi del *Cisneros*, tracta de prendre l'pel à la Marina espanyola, parlant de la seva incapacitat y d'altres variades cosas igualment molestoses?

¿Qué ha passat aquí, en resum?

Res, si massa m' apuran. S' ha perdut un barco, y parin de contar. Espanya, parodiando la célebre frassé de Felip II, podría dir al rabiós sobrada:

—Jo vaig enviar al *Cisneros* al Ferrol perquè li fessin dissapte, no à Meixidós perquè s'estrellés contra les rocas.

L'escàndol que ab motiu d'aquest sinistro s'ha armat es deula que forman època.

El més benèvol dels periòdics acusa al comandant del *Cardenal* d'haver batat, tota vegada que —diu—el baix de Meixidós està marcat en totes les cartes marítimes y no era possible sobre aquest extrem alegar ignorància.

Prescindint de si tal afirmació es ó no es exacta, donchs de la mateixa manera que hi ha gent que assegura que 'ls baixos estan senyalats, altres persones juran y perjurian que 'ls mapas no'n diuen res, crech que la perduda d'un barco no es motiu suficient pera armar tanta saragata, ni molt menos pera ridiculizar y posar sota les quás dels delfins à la acreditada Marina espanyola.

Si això passés cada dia, *santo y bueno* que 'ns enfadessim y diguessim qualsevol inconveniència; pero ¿quànt temps feya ja que no se'n havia extraviat cap barco? Una pila d'anys, sis ó set al menos.

Y per una friolera de la qual cap nació, ni la mateixa Inglaterra, que ab coses marítimes hi entén tant, n'està lliure, s'ha de considerar à la nostra Marina com à definitivament liesta y acabada...

No, estimatis colegas, no'ns deixém arrastrar pel pessimisme, donant à la desgracia més proporcions de las que realment té. La nostra Marina no està acabada ni molt menos. Si bé es cert qu'hem perdut el *Cisneros*, tenim en canvi el *Pelayo*, el *Carlos V*, el *Numancia*, el *Terror*, el *Furor*, el *Pavor*, el *Simil* y el *Tambor mayor*. Tenim fa d'allò més anys variades quillas posades, que ab el temps serán barcos nous y flamants. Y tenim per fi tres arsenals que algo deuen significar quan tan brillant paper desempenyan en el pressupost de gastos de la nació.

Renegar de la Marinal... ¡Quina insensatès!... S'ha olvidat, tal vegada que 'l porvenir d'Espanya es al Africa y que à Africa, mentres entre Gibraltar y Ceuta no s'hi fassi un pont ó un túnel, sòls s'hi pot anar en barco? S'ha olvidat que una nació que tingui costas y no poseeixi marina es com un cassador que tingui escopete y 's trobi sense pólavora...

Siguem considerats y no exagerem les coses. Lo passat, passat, y dirigim al pervenir la nostra mirada serena y tranquila. No hi pensém més ab la desgracia del *Cardenal Cisneros*.

No hi pensém més... y en els pressupostos que ara s'han de discutir posem'hi una bona cantitat pera construir nous barcos, nous *Cardenals Cisneros*, nous *Marias Teresas*, nous *Oquendos*, nous *Vizcayas*, nous *Colóns*, nous *Reinas Regentes*...

FANTÀSTICH

Cardenal Cisneros se'n ha anat à pico, estrellantse miserableness en uns esculls en dia seré y ab mar plana.

Y aquest barco portava'l nom del insigne home d'Estat dels temps de Carlos II!

Ja ni en broma'ns ha de ser lícit evocar certes memorias!

Sembia que alguns dies avants del naufragi, à bord del *Cardenal Cisneros* s'havien efectuat exercicis de salvament. Y à n'això s'atribueix el bon ordre ab que la tripulació va abandonar el barco, en el moment de la catàstrofe.

Velshi aquí uns exercicis que's recomanen à la marina espanyola en general, ja que tots els barcos, més tard ó més d'hora, poden tenir la mateixa que 'l *Cardenal Cisneros*.

Y pera estimular als marinos, casi seria convenient concedir als del barco naufrech, la creu de beneficència, en atenció à que, à lo menos, s'han saigut salvar à si mateixos.

En el Congrés un diputat va indicar la conveniència de nombrar una comissió parlamentaria que anés à veure ahont se troba el *Cardenal Cisneros*.

¿Ahont se troba? Al fons del mar.

No seria desacertat que 'ls diputats, sobre tot els que han portat actes brutals y necessitan molta ayqua pera rentarse, siguessin designats per 'n anarho à veure.

Tots à l'ayqua y sense escafandra!

Deya una beata:

—Ay, Sénor! La Religió está ben perdudal.. [Figürinse: haventse'n anat à pico nada menos que 'l *Cardenal Cisneros*!.. Tinch una por de que à l' hora menos pensada, no se'n hi vaji el *Cardenal Cassany*!]

El Papa, al rebre al marqués de Tovar com embaxador espanyol en el Vaticà, entre altres piropos, diugu qu'Espanya podia nomenar-se *terra de Sants*.

Es veritat, y casi casi mereixem ser canonitzats en vida.

Per la santa paciencia que tenim en aguantar lo que aguantém.

Diumenge passat, els punts més cèntrichs de Barcelona estaven ocupats per parellas de Guardia civil à peu y à caball.

Ningú s'explicava pel clar la causa de tals pre-caucions.

Pero, com sigui que van arribar els comissionats francesos, no falta qui va dir:

—Segurament, l'invicta general Fuentes, va treure 'ls civils al carrer, pera demostrar als paysans de

Mr. Loubet, que Barcelona es una ciutat completament civilizada.

Assegura *La Perdiu* què à cada nova elecció aumenta l' número dels seus votants.

Y es una veritat. Com també ho es que quants més vots obté, menos diputats logra fer triomfar.

En les primeres eleccions de diputats à Corts en que va pendre part, ab tot y haver tingut pochs vots, tragé tres diputats.

En les segonades, haventne tingut més qu'en les primeres, no més ne pogué treure dos.

Y en les segonades, haventne tingut més qu'en les segonades, no'n va treure ni un. Perque 'ls Srs. Rahola y Girona, encare que presentats per la *Lliga*, ho s'gueren com auxiliars, y no son genuinament companys de causa.

De manera, que tothom se riu de aquests presumptuosos.

Hasta l'Aritmética, que se'ls hi ha girat d'espatlles.

[Valenta castanya la que van donar els diputats provincials republicans de Barcelona, impedint que 'l Sr. Sostres sigüés nombrat President de la Corporació!

Y això que ja tenia preparada la levita, pera penar de possessió del càrrec y esperar el corresponent discs!

La confabulació caciquista-carcunda-regionalista va resultar impotent pera imposar la seva voluntat. Als republicans, després d'un llarg debat en que hi tingueren sempre la part principal, els hi bastà retirar-se del saló, perque 'l Sr. Sostres no reuní el número de vots que la llei exigix.

Y per ara la seva ambicionada presidència, al Sr. Sostres li ha quedat penjada al sostre.

Y li serà difícil abastarla.

Perque 'ls republicans no son com els carcundas y 'ls regionalistes, que no sembla sino que hajen anat à aquella casa pera fer esqueneta als caciquistes.

Però ab quina facilitat se'ls estripa'l vestit als gobernadors de la Monarquia.

Aqu tenen à n'en Montero Ríos: à penas ha hagut de fer cap moviment violent dels que promouen els debats apassionats, y tot d'una se li fan quatre estreps al ministeri.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Y tot desseguida, suspensiò de sessions, pera procedir à apedassarlos.

Al efecte s'ha valgut de quatre pedassots, els més vells y deslliubits que ha trobat en el cove dels retalls, destinats al drapaire.

No altra cosa que això representan les quatre molles que han entrat à governar en vigilias del dia de difunts.

Refet el ministeri, 's presenta en Montero à n'el Congrés y en el moment en que 's disposan à cantarli las quaranta, fuig d'estudi, elegant que al Señat té molta feyna.

Tres sangoneras vitalícies més agarrades al cos anèmic de la pobra Espanya.
Peleulo al pobre Peret!

Els que han entrat de nou al ministeri son en Gullón, l'Egulior y en Puigcerver, tres vells decrepits, putrefactes, que faràn bon costat à n'en Montero Ríos, al Echegaray y à n'en Weyler.

Si no hi ha més que aquests pals corcats pera apuntalar à la situació, ja podém cridar:

—S'acosta la *derrumbossist*! Aparteu las criatures!

En vista de lo succeït ab el repartit de les creus concedides per Mr. Loubet als monàrquics espanyols, fora del cas que la vehina República creés un'ordre especial pera certs apuros.

La Legió de honor no va prou bé tractantse de certas persones.

Per elles s'hauria de crear la Legió de la Vanitat.

Y las Creus y 'ls Cordóns podrà allavoras repartirlos à grapat, com el blat de moro à n'els tocinos.

[Quin espectacle més distret veure com se'ls disputeran à mordadas!

La Rosa dius què t' agrada,

sent, com es, tan lletja y tonta?..

—Si m' agrada!.. ja ho crech, Pau,

pero es el lloct... de rosa.

—¿Qué'n tens que dir de la Paca?..

per tu es un partit molt bo..

—Que fos més per mi valdrà...

una *paca*... de cotó.

—Encar no tens quatre quartos

ja te'ls gastes tot seguit.

—Ments! encare 'ls conservo

els

Al cementiri polítich

El gran mort del any.